GAZETA LWOWSKA.

We Srodę Ner. 42. 11. Kwietnia 1830.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Ze Lwowa. —

W pismie czasowém: *Mnemosyne*, wychodzącem tu w niemieckim języku, doniesiono pod d. 3. Kwietnia r. b. na wiarę zapewne źle zawiadomionego korrespondenta podpisanego czcionkami: *St. v. J.*, że w tych dniach w Puławach zeszła z tego świata JO. Xiężna Izabela z Flemingów Czartoryska, wdowa po c. k. Feldmarszałku JO. Xięciu Adamie Czartoryskim. — Gdy jednak ani Gazety Warszawskie dochodzące do d. 9. Kwietnia, ani listy dnia 6. Kwietnia z Warszawy do Lwowa pisane, nic o tém nie donoszą, a nawet nie wzmiankują, aby JO. Xiężna miała być słaba, tuszymy, że ta wieść jest zupełnie zmyślona.

— Z Wiédnia. —

Zawierzytelniony na tutejszym cesarskim Dworze jako Minister Rezydent JKWys. W. Xięcia Meklenburgsko-Strelickiego, król. Pruski Radzca legacyi i Minister Rezydent JKWys. W. Xięcia Sasko-Wejmarskiego i Eisenachskiego, P. Piquot, miał zaszczyt, wręczyć d. 17. Marca Cesarzowi Jmci na prywatném posłuchaniu swoje listy wierzytelne, a potém złożył swoję uniżoność N. Cesarzowej Jej Mci.

W dalszym ciągu spisów, w Gazetach Wiedeńskich do d. 7. Kwietnia dochodzących, a przez Komissyją dla dotkniętych powodzią ustanowioną, N. Panu podanych, ogół darów wynosi 7,624 zr. 53 1/2 kr. m. k.; przez powszechną składkę weszło 1,533 zr. 55 kr. m. k., z loteryi przedsiewziętej w d. 23. Marca przez towarzystwo dam wspierające wszystko dobre i pożyteczne, 28,000 zr. i trzy dukaty; a od Zygmunta Thalberg cały dochód z jego koncertu w summie 1,200 zr.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Rossyja.

— z Petersburga d. 14. (26.) Marca. —

Dzisiaj, z południa między 3. i 4. godz., N. Cesarz Jmć powrócił z Moskwy do tej stolicy w pożądaném zdrowiu.

Radzca Stanu Obresków, dodany Ministrowi spraw wewnętrznych, powołany został do sprawowania obowiązków Gubernatora cywilnego Twerskiego.

Dnia 1. Lutego N. Cesarz Jmć raczył potwierdzić projekt założenia korpusów kadeckich po Gubernijach. Korpusy te umieszczone będą w miastach: Nowogrodzie, Tule, Tambowie, Połocku, Pułtawie i Elizabetgradzie; każdy na 400 kadetów, wziętych z dzieci szlacheckich téj Gubernii i Gubernij sąsiedzkich, które się przyłożyły do kosztów zakładu. Gubernije: Moskiewska, Kazańska, Niżno-Nowogrodzka, Kostromska, Wołogdzka i Estońska, które się całkiem nie przykładają do kosztów utrzymania tych korpusów, mogą posełać dzieci swoje do korpusów kadeckich Moskwy i korpusu kadeckiego marynarki. Szkoła wojskowa Alexandra w Tule nosić będzie imię „korpusu kadeckiego Alexandra w Tule", a korpus szlachecki Tambowski, imię „korpusu kadeckiego Tambowskiego." Szlachta różnych Gubernij będzie przedstawiała do umieszczenia w tych korpusach przed innemi dzieci tych szlachty, którzy służyli krajowi. Ofiary, które szlachta Gubernii złożyła, wynosiły w Stycz. 1829: na korpus kadecki w Nowogrodzie 142,542 rub. 34 1/2 kop.; na Tulski 1,024,987 ru. 60 3/4 k.; na Tambowski 431,772 r. 40 3/4 k.; na Połocki 121,590 r. 53 k.; na Pułtawski 183,350 r. 48 k.; na Elizabetgradzki 313,490 r. 36 3/4 kop.; skarb płacić będzie na te korpusy summę 179,886 r. 60 k., przeznaczoną rocznie na utrzymanie podchorążych w pierwszych pięciu korpusach piechoty, do których nie będą już przyjmować młodzi ludzie ze szlachty w miarę wznoszących się zakładów różnych korpusów kadeckich.

Ukazem z d. 10. b. m. Senat rządzący rozkazał nadać głosność rozporządzeniom Ukazow z d. 17. Stycznia 1782 i z d. 6. Września 1795, zakazujących przyjmowanie wszystkich bull czyli listów papiezkich w Państwie bez szczególnego upoważnienia Cesarza Jmci.

Podług ostatniego wykazu statystyki Ministra spraw wewnętrznych, liczba żydów należących do klass płacących podatki, zamieszkałych w Rossyi, wynosi 422,440, z których kupców jest 5,227, mieszczan i rzemieślników

413,607, i rolników 3,606. Ludność żydów Państwa podzielona jest na Gubernije: Wileńską, Witebską, Wołyńską, Grodzieńską, Katarynosławską, Kijowską, Kurlandzką, Inflantską, Mińską, Mohilewską, Podolską, Pułtawską, Taurydzką, Chersońską, Czerniechowską i obwód Białostocki. W Gubernii Podolskiéj najwięcéj jest żydów; liczą ich tam 69,882, należących do klassy podatki opłacającéj. W Inflantach nie masz ich tylko 31. Wszelako mówimy tu tylko o osobach płci męzkiéj, liczbę kobiét nie obejmuje Dziennik Ministra spraw wewnętrznych, z którego wyjęliśmy ten artykuł, a którego pierwszy Numer właśnie co wyszedł na ten rok.

Grecyja.

Dziennik *Courrier de la Grèce* z d. 13. Lutego zawiera następujący list P. J. Argiropulo, który jak wiadomo, mianowany będąc przez W. Sułtana tłómaczem przy Poselstwie do Petersburga przeznaczoném, opuścił nagle i pokryjomu Konstantynopol i wsiadłszy na okręt wojenny Francuzki udał się do Grecyi:

Do Redaktora Dz. *Courrier de la Grèce!*

„Mości Panie! Niektóre Dzienniki, mianowicie Nra. 678. i 685. Dz. *Gazette de France* umieściły jako wyjątki z Gazety Berlińskiéj i Gazety powszechnéj, tyczące się mnie artykuły; byłby i WPanu bardzo obowiązanym, gdybyś WPan przez grzeczność swoję zechciał w pismie swojém umieścić moje odpowiedź na te obadwa artykuły.“

„Pierwszy, list pisany z Konstantynopola, znajduje szczególną i zadziwiającą podróż moje w chwili, w któréj Porta Ottomańska na nowo wezwała mię na urząd. Służywszy Porcie przeszło lat trzydzieści w różnych ważnych obowiązkach, mianowicie jako jéj pełnomocny Minister w Berlinie i nakoniec jako dragoman jéj Gabinetu, wiernie i z zupełną przychylnością, wynagrodzony zostałem trzechletnią niewolą, utratą całego majątku i pięcioletniém wygnaniem; ostatnie podzielali zemną: mój brat, który równie służył Porcie przy różnych Poselstwach w Europie, mój zięć i dwóch moich synów. Nakoniec po tak długiém wygnaniu pełném ucisków i niebezpieczeństw, i to takich, w których tylko cudem uszedłem śmierci, wezwany zostałem sam do Konstantynopola w zamiarze, abym znowa bezpłatnie służył Porcie. Musiałem się przeciw woli mojéj do tego skłonić, czekając tylko pomyślnéj chwili, abym mógł opuścić kraj, w którym zupełna pogarda mojéj długoletniéj służby, wraz z zupełną nieufnością, przepowiadała mi smutną a nawet niebezpieczną przyszłość. Nadto, nowy stan rzeczy, a szczególniéj niepodległość Grecyi, jak mi się zdaje, powinny każdego Greka oddalać ze służby Ottomańskiéj, w któréj przy najmniejszém podejrzeniu nie masz dla niego bezpieczeństwa. — Odjazd mój nie był skutkiem nagłego postanowienia, ale w nieszczęściu dojrzałym zamiarem, do wykonania którego dążyły wszystkie moje i mojéj rodziny życzenia; miałem go już wykonać, gdy mianowanie mnie dragomanem Poselstwa, które się udać miało do Rossyi, przyśpieszyło. Gdybym był odrzucił tę propozycyją, byłbym się podał w podejrzenie (jeżeliby mię jeszcze co gorszego nie było spotkało) i musiałbym był zaniechać mojego zamiaru. Nie chciałem przyjąć urzędu, który niechciałem pełnić, i opuszczać obowiązki, którebym był raz przyjął i to w obcym kraju, z pozorem nierzetelności i wiarołomstwa; takie postępowanie sprzeciwiało się mojemu sposobowi myślenia. — Ztąd unikałem posłuchania u Sułtana, gdy dniem przed tém posłuchaniem, opuściłem jego Państwa z całą moją rodziną. — Mylną jest rzeczą, że przed odjazdem byłem u Sułtana i że miałem coś od niego otrzymać. Przestając na czystości mojego sumienia i mojéj sławie, poświęciłem ostatki pozostałego majątku i to, co mi przyjęcie nowego urzędu, jaki mi przeznaczono, obiecywało, abym nakoniec uzyskał wolność i dzięki opiece Mocarstw połączonych, Grecyja, oczekująca niecierpliwie rozstrzygnienia swojego losu, będzie dla mnie wolną ojczyzną, dla któréj śród moich nieprzeliczonych nieszczęść i cierpień tyle gorących okazywałem życzeń. — Artykuł ten, kończy się podaniem, iż na tysiąc wpadają domysłów, których nam inne Gazety straszny obraz kryśla.“

„Byłem, mówią na czele spisku, złożonego z Greków i Turków, mającego zamiar strącić Sułtana z tronu i przy oddaleniu mojém wziąłem 60,000 piastrów (20,000 fr.), przezco zrząd turecki zagrożony jest bankructwem. Ucieczka moja połączona jest z ucieczką innych osób, Sekretarza Defterdara Efendi i innych. — Co się dotycze 60,000 piastrów, namieniłem już, iż od rządu tureckiego nic nie otrzymałem, a zaś względem mniemanego tajemnego towarzystwa i spisku, z Turków i Greków złożonego, a w którem miałem wielką grać rolę, nigdy o tém nic nie słyszałem. Słyszałem wprawdzie mnóstwo Turków wszelkiego stopnia użalających się na teraźniejszy stan rzeczy; nic powszechniejszego, jak to w Państwie, gdzie massa narodu nienawidzi reformy, jaką chcą mu przeciw jego obyczajom i dawnym zwyczajom narzucić, a które nawet jako dogmatom swojéj religii uważa być przeciwne. Przyjmij WPan i t. d. J. Argiropulo. W Eginie d. 9. Lutego 1830.“

Szwecyja i Norwegija.

Sejm Szwedzki zamknięty został w d. 19. z. m. ze zwyczajną uroczystością. Po nabożeństwie w kościele Śgo Mikołaja, Król otoczony swoim Dworem i najwyższymi urzędnikami Królestwa, udał się do sali stanowéj, gdzie były zebrane cztery Stany. Gdy Monarcha zasiadł na tronie, Marszałek Hr. Geer, i Mowcy trzech Stanów, szlacheckiego, miejskiego i włościańskiego, mieli mowy dla złożenia Królowi hołdu reprezentantów narodu. Rozwiązanie Sejmu przeczytał Kanclerz nadworny P. Schulzenheim. Poczém Król JMć dał swojemu dostojnemu Synowi, Następcy Tronu, stojącemu po prawéj tronu, następującą mowę, którą JKWys. odczytał zgromadzeniu:

»Mości Panowie! Lubo Sejm przeszło o jednę porę roku trwał dłużéj jak przez naszę konstytucyją jest oznaczony, jednakże przyczynił on się do téj niezmienności zasad, na któréj lud chce się ciągle opierać; ufny w sposobie rządzenia swego Króla, spuścił się na jego zasady; pomniał na rok 1810 i obecność z nim porównywał.«

»Powołany do waszéj obrony, obeznałem się w krótce z pierwiastkami wielkości, które kraj posiadał. Na tych pierwiastkach ustaliłem Ja system, przez który na nowo sami do siebie powróciliście. Wśród największych zaburzeń wzmocniły one wasze prawa; ale samo to postanowienie nie było dostatecznem, lecz musiało być utwierdzone przez wojnę i zwycięztwo.«

»Równie pomyślny skutek uwieńczył Moje panowanie jak i Moję walkę za waszę sprawę. Opatrzność daléj Mnie zaprowadziła jak życzenia wasze sięgać mogły. Przed dwudziestu laty starożytna i wojownicza Szwecyja liczyła tylko dwa milijony czterykroć sto tysięcy mieszkańców, dziś ich liczy prawie trzy milijony.«

»Wasza Komissyja Stanu zawiadomiła was, że 53 milijony długu ciążą Państwo, obecnie 44 milijony są umorzone.«

»Wasz budżet wynosił w roku 1812 summę 2,650,000 talarów; obecnie zmniejszył się niemal o jednę piątą część. Dawniejsze wasze podatki stałe zostały znacznie zniżone. Przy otworzeniu posiedzeń doniosłem, że bank wasze fundusze pomnożył prawie o jeden milijon; przy zamknięciu tychże mogę dziś dodać, że bez pomnożenia kapitału 30 stu milijonów w biletach bankowych, tenże sam gotowy fundusz w r. 1829 przeszło o 800,000 talarów powiększony został. Połączenie dwóch mórz kosztowało naród 5 milijonów, jest ono obecnie bliskiem ukończenia. Śmiały ten pomysł jest waszym: przy jego początku zgadzały się wasze widoki, późniéj stał on się przedmiotem sprzeczek, których załatwienia sobie powinszować mogę.«

»Moja administracyja, która w swym biegu wstrzymać się musiała dla wyśledzenia źrodła przeszkód stawających na zawadzie, nie mogła nowych sił i ducha narodowego świeżo stworzonego wystawić na niepewne zmiany kolei. Usunęła ona ten półwysep od nieszczęścia domowych rozterków, i ich zgubnych skutków. Wyniosłem Ja się nad ponęty sławy i przemoc z oręża, a prawa uczyniłem pomocnikami majestatu. Byłem Ja bardziéj pojednawcą niż Monarchą, bardziéj sędzią niż władzcą. Usiłowałem sprostować prerogatywę prawodawczą, bez spuszczenia z oka moralnego wpływu monarchizmu; krótko mówiąc: wszystko poświęciłem dla ustalenia jedności i szczęścia obudwóch królestw. Przejęci uczuciem wspólnych potrzeb, Szwedzi i Norwegijanie przestali przelewać krew własną i gnębić swoich dobroczyńców.«

»Usiłowałem nadać przyszłym pokoleniom te przymioty, bez których obywatel traci swą energiją. Temi przymiotami są prawda i sprawiedliwość. Z niemi Skandynawija pozostanie wolną. Z powagi ustaw, która panującym jest przydana, powstaje szczęście ludów i sława imienia.«

»Gdy wasze prawa polityczne ubezpieczyłem, wszystkie Moje usiłowania miały za główny cel utrzymanie zasadniczéj ugody; utrzymałem Ja ją bez naruszenia. Zgoda i pokój są przedmiotem Méj troskliwości. Dla trwałego ustalenia tego rezultatu, postawiłem tron w łonie narodu i jego powierzyłem go pieczy.«

»Zasłonieni tarczą jedności, możemy w krótce Naszę księgę ustaw do doskonałości doprowadzić, a przez prosty układ jéj zastósowanie ułatwić. Owa jasność, która podrzędnym władzom, równie jak sądom jest pożądana, zapewnia wszystkim bezpieczeństwo, a uwagi doświadczonych prawników posłużą za skazówkę w postanowieniach przyszłego Sejmu. Szczególnie prawa spadkowe i hypotecznéj własności powinny zwrócić naszę uwagę. Wierzyciele i dłużnicy zarówno powinni w rewizyi naszych ustaw silną znaleźć rękojmią. Powtarzam Ja tu znowu, co niedawno przy innéj okoliczności oświadczyłem: Narody nie są w tem położeniu co indywidua; te częstokroć obalają dzieło, gdy je zbytecznie chcą poprawić, narody przeciwnie, oczekują utwierdzenia swego bytu od powolnego biegu czasu i od doświadczenia. Pozwólcie ustalić wszystkie interesa, a potém przystąpić do głównego dzieła, ażeby człowiek, który żyje z pracy rąk swoich, nie potrzebował się obawiać, iż pomiędzy dniem dzisiejszym a jutrzejszym, utraci sposobność zarobku. Jeżeli

nasza reprezentacyja wymaga jakich zmian, nie zapominajmy jednakże, że nasze cztery stany od trzech wieków stanowią konstytucyjną podstawę monarchii.«

»Podwyższenie pensyi urzędników cywilnych i wojskowych stało się koniecznem. Z pociechą spoglądałem na przeznaczenie przewyżki dochodów na tak ważne cele. Dozwolenie wydatków na zapasy siły zbrojnéj i na postawienie kraju w stanie lepszéj obrony, przeniknęły Mię także miłem uczuciem. Również za przyjęcie Mego wniosku uczynionego na korzyść posiadaczów gruntów, jestem wam wdzięcznym. W ten sposób ustalony kredyt obiecuje pomyślny wpływ na przenoszenie spadków; stanie on się siłą, jeżeli będziemy postępowali z ostrożnością. Życzenia, któreście wyrazili w przedmiocie cła od zagranicznego zboża, zostały przez Moje rozporządzenie wprzódy jeszcze wypełnione. Mam prawo spodziewać się, że ono równie dla interessu rolnika jak dla stanu handlowego korzystnem się okaże.«

»Nasze zewnętrzne stosunki nie pozostawiają nic do życzenia, a związki dobrego sąsiedztwa stoją na przyjacielskiéj stopie. Nasza żegluga musi w przyszłości rozprzestrzenić się równie na morzu śródziemnem i czarnem, jak na wodach Ameryki. Żadna korzyść nie da się osiągnąć bez poprzednich nakładów, a wszystko ożywiający handel jest jedną z tych gałęzi, która za granicą potrzebuje dzielnéj pomocy dyplomatyki i znacznych wypraw morskich.«

»Nim jeszcze przeniosę się do wieczności za waszym Królem, który Mię w miejsce własnego syna przyjął, poczytuję się za szczęśliwego, iż przez Moje zasługi przyszedłem do tego, że wam mogę powiedzieć: uczcie się wasz rząd godnie oceniać; jesteście to winni temu dobru, które wam zgotował. Wy wiecie, iż Moje szczęście upatrywałem jedynie w pomyślności publicznéj i błagam Wszechmocnego, ażeby ojczyznie udzielał nadal swéj pomocy i swego niebieskiego błogosławieństwa.«

»Na mocy 109. paragrafu konstytucyi ogłaszam wasze narady za ukończone, a wasze posiedzenia za zamknięte, przyczem Mości Panowie, zapewniam was na nowo o Méj zupełnéj królewskiéj przychylności.«

Po skończonéj uroczystości, na któréj znajdowała się Królowa Jéjmć, następczyni tronu ze swojemi dziećmi, jakoteż ciało dyplomatyczne, były u Króla jakoteż u członków rodziny królewskiéj na pożegnaniu cztery stany i miały zaszczyt być na obiedzie w zamku.

Na mocy król. reskryptu z d. 17. z. m. Król Jmć rozkazał, aby zaniechano śledztwa z powodu rozruchu w d. 17. Maja r. z. w Krystyjanii przedsięwziętego; w tym reskrypcie mówi Król, iż z upodobaniem dowiaduje się, że lud norwegski okazuje nieograniczoną przychylność do konstytucyi z d. 4. Listopada 1814 i do zjednoczenia tym sposobem Państw obudwóch.

Jenerał Lejtnant Sparke mianowany jest Prezesem dyrekcyi robót około kanału Gothajskiego, w miejscu zmarłego Hr. Platen. Mówią o dwóch obozach, które tego lata mają być zebrane w Norwegii, jeden w okolicy Drontheim, a drugi niedaleko Krystyjanii.

Niemcy.

Król Jmć Bawarski, z uwagi na szczególne stosunki interessów królewskiego Ministeryjum Stanu Domu królewskiego i spraw zewnętrznych, powodowany został pod d. 12. Marca r. b. znieść urząd Sekretaryjatu jeneralnego w tém Ministeryjum, i miasto takowego mianować Dyrektora kancelaryi w stopniu rzeczywistego Dyrektora Kollegii. Postanowienia ministeryjalne zawiadziane będą na przyszłość przez tajnego expedyjującego Sekretarza.

Daléj pod d. 12. Marca raczył Król Jmć dotychczasowego jeneralnego Sekretarza, Pawła Józefa Baumüllera, mianować Dyrektorem kancelaryi Ministerstwa Stanu Domu królewskiego i spraw zewnętrznych, a dając mu szczególny dowód swojego upodobania i zaufania, wyniósł go na godność tajnego radzcy.

Z Karlsruhe donoszą smutną wiadomość, że Jego Wysokość W. Xiążę Badeński, tknięty w d. 26. Marca apoplexyją, umarł w d. 30. t. m. między 1 a 2 godziną z południa.

Xiążę Heski obudwom tajnym radzcom finansowym Baronom C. M. Rothschild w Frankforcie i J. Rothschild w Paryżu, dotąd Kawalerom orderu domowego lwa złotego, dał krzyże komandorskie drugiéj klassy tegoż orderu.

Wielka Brytanija i Irlandyja.

Na posiedzeniu Izby wyższéj w d. 22. Marca po podaniu różnych petycyj odczytano dzienny porządek, poczém podniósł się Lord Kanclerz, dla przełożenia swojego wniosku względem poprawy sądownictwa na ten dzień odłożonego. Mowę swoję zaczął od tego, iż przypomniał Izbie, że mowa od tronu już o tym środku namieniła, dla lepszego zaś wyobrażenia, chce on środek ten zaraz w całości przełożyć, gdyż szczegóły są oschłe i mogłyby być utrudzające.

W d. 23. przyszło do rozpoznania wypadków

na wyspie Terceirze, do czego dał powód Mar. Clanricarde, aby przyjąć pewne uchwały przeciw postępowaniu Ministrów przy téj okoliczności. Wniosek ten został 126 głosami przeciwko 31 odrzucony.

W d. 24. Marca tylko kilka petycyj przełożono téjże Izbie.

W Izbie niższéj w d. 19. Marca starał się szczególniéj P. Peel zbić twierdzenie, że bil z 1829 o pieniądzach kruszczowych i ograniczeniu systematu banków prowincyjnych był zgubnym dla klassy przemysłowéj i reprodukującéj.

W d. 22. przełożył P. O'Connel prożbę z Drogheda, w któréj żądają zniesienia aktu unii. Sir Chs. Wetherel nazwał takie żądanie zamachem na konstytucyją. P. Peel zgadzał się w téj mierze, atoli sądził, iż należy przyjąć petycyją.

P. O'Connell rzekł, iż życzy sobie w prawdzie, aby Anglija i Irlandyja była połączona, atoli dla ostatniéj, jak dla Kanady byłoby korzystne osobne prawodastwo. W reszcie petycyją tę złożono na stole. Poczém wniesiono inne przedmioty, zezwolono na różne summy dla wydziału marynarki, a propozycyją względem zniesienia posady płatnika marynarki odrzucono 130 głosami przeciw 90. Taki sam los spotkał wniosek do zniesienia posady podskarbiego marynarki; odrzucono go 155 głosami przeciw 69.

W dniu 23. ukończono nakoniec rozpoznawanie nędzy kraju, które się przez cztery posiedzenia ciągnęło, i wniosek, aby rozpoznanie tego stanu wydziałowi poruczyć, odrzucono 225 głosami przeciwko 87.

W dniu 24. nie było w téj Izbie żadnego posiedzenia, gdyż o czwartéj godzinie z południa dopiero 11 Członków przybyło.

Francyja.

Delfin w dniu 28. Marca mustrował na polach elizejskich dwa batalijony 28. pułku linijowego, liczące 1714 ludzi, które miały ruszyć do Toulonu. —

Postanowienie król. z dnia 25. Marca stanowi, że Ministrowi Sekretarzowi Stanu wojny, dodany będzie Podsekretarz Stanu przez Króla mianowany, mający być upoważniony do zawiadowania wszystkiemi osobami i częściami téj służby, które mu Minister wyznaczy. — Drugie postanowienie z tegoż samego dnia mianuje w skutek tego P. Nompere, Wicehrab. Champagny, Marszałka polnego i Adjutanta Delfina Podsekretarzem Stanu w wydziale wojny.

Postanowienie król. w zbiorze praw umieszczone naznacza Biskupowi w Beauvais, byłemu Ministrowi spraw duchownych, P. Feutrier pensyją 12,000 fr.

Francuzki Jenerał Lejtnant Hr. Pakthod, i francuzki Par Kerkolay, zeszli z tego świata.

W dniu 23. Marca była u P. Royer-Collard pierwsza zabawa wieczorna, na któréj znajdowało się około 250 deputowanych, między którymi uważano P. Martignac.

Wiceadmirał Duperré dowódzca siły morskiéj przeznaczonéj do wyprawy przeciw Algierowi, wyjechał w dniu 27. Marca w towarzystwie swojego Adjutanta z Paryża do Toulonu, w celu przyśpieszenia pod swoim dozorem uzbrojenia okrętów, które część jego eskadry stanowić mają, jakoteż, aby poczynił potrzebne przygotowania dla zabrania na okręty 40,000 wojska. Jedzie ón na Marsyliją, aby się dowiedział o stanie licznych w tamecznym porcie okrętów, najętych do przewozu wojska. Sądzą, mówi Dz. *Gazette de France*, że do téj wyprawy wszystko do dnia 1. Maja będzie w gotowości.

Dóm handlowy Selliere oznajmia w pismach publicznych, że z Ministerstwem wojny nie zawarł kontraktu w celu przystawienia żywności dla wojska przeznaczonego do Afryki za ustanowioną cenę, lecz że tylko upoważniony, postarać się o kupno potrzebnych artykułów na dwa miesiące, za co mu przyrzeczono w zysku dwa procenta. Z resztą wspomniony dóm, przyrzeka poruczone sobie interesa tak prowadzić, iż Izby, porównywając późniéj środki te z środkami podczas wyprawy do Morei, przekonają się o istotnym pożytku dla funduszu publicznego.

Sąd królewski paryzki, w sprawie P. Dunard, drukarza w Chartres, który nie chciał drukować Dziennik: „Glaneur" tak zawyrokował, iż przywilej drukarski nie obowiązuje, aby wszystko, co pisane, drukował; raczéj ustawa z 17go Maja 1819. włożyła osobistą odpowiedzialność na drukarza, i w pewnych przypadkach uważa go jako współwinnego w przewinieniach druku. I to nadaje drukarzowi prawo zezwolić lub odmówić swojego współdziałania, które nie byłoby nigdy przewinieniem, gdyby zawsze nie z dobréj woli pochodziło. Poczém sąd odrzucił appellacyją, i odwołujących się od tego wyroku dziennikarzów skazał na zapłacenie kosztów.

Wszystko, co Dz. *National* mówi o rozdawaniu ostrych ładunków gwardyi, podczas ostatniego posiedzenia Izby deputowanych, i inne Dzienniki oppozycyjne o zamierzanych łaskach dla pułków szwajcarskich i t. d., uznaje Dzień. *Gazette* za potwarz. Nawet Dz. *National*, był w dniu 27. Marca z powodu téj wiadomości, którą jako faktum zaręczył, do policyi poprawczéj paryzkiéj pociągniony jako obwiniony, iż umyślnie przytacza

fałszywe fakta, aby poduszczać do nienawiści przeciw król. rządowi. Wszystkie Dzienniki zajęte są podobieństwem wnijścia na nowo do Gabinetu Hr. Villèle.

Dz. *Gazette* mówi, że deputowany Agier, w skutek podziału dziedzicznego majątku nie może opłacać podatku potrzebnego do wyborów, a zatem nie może być więcej wybranym.

Według wiadomości z Toulonu, fregata francuzka Circe zawinąć miała do portu algierskiego jako okręt rozejmowy. Już dawniéj słychać było, że z Toulonu wypłynął francuzki okręt wojenny z dyplomatycznym Ajentem, który zawieźć ma Dejowi ostatnie oświadczenie Francyi, i odebrać od niego odpowiedź; to jednak pewna, że na brzegach algierskich, uważają wielkie poruszenia. Beduini krążą we wszystkich kierunkach, i mówią, iż na każdéj skale zakładają bateryją. — Od niejakiego czasu bawi w Toulonie sławny dowódzca korsarzów Bawares (inny Dziennik zowie go Bavastre), który z francuzką wyprawą udać się ma do Algieru. Miał ón przyrzec, iż kompanija odważnych Francuzów przyprowadzi Deja do obozu. Zna ón wszystkie podziemne wnijścia i drzwi cytadelli przez Deja zamieszkanéj. Nadzwyczajne i prawie niepodobne do wiary rzeczy opowiadają o odwadze tego człowieka.

Dziennik jeden Paryzki rachuje, że w Nançy jest 68 klasztorów, a w całéj Francyi liczbę kongregacyj podaje w ogóle na 19,340.

Włochy.

— *Z Rzymu d.* 18. *Marca.* —

Na tajnym konsystoszu odprawionym w d. 15. t. m. na Watykanie, X. Foscolo Arcybiskup Korfu został mianowany Patryjarchą jerozolimskim, X. Nostrano były jeneralny Wikaryjusz, Metropolitą w Korfu; a X. Lopezy Sicilia Metropolitą w Curgos; niemniéj postąpili na wyższe stopnie: X. Filip de Angelis Nuncyjusz przy Związku szwajcarskim na Arcybiskupa Kartaginy (*in partibus*), X. Brignole Nuncyjusz przy Dworze W. Xięcia Toskańskiego na Arcybiskupa Nazyanzy (*in part.*), X. Montres na Biskupa w Coria w hiszpańskiéj prowincyi Estremadura; Kanonik Apignanesi na Biskupa Ripetronsony, Kanonik Guerra na Biskupa do Sarsina i Bertinoro; Xiądz Sazonis na Biskupa do Chiozza; X. Miossich do Spalatro i X. Algowich do Agram, Biskupstwa Ciudad, Pamplona i Ceuta otrzymali XX. Torok, Andryjani i Baragan; X. Blancis został Biskupem Syry, X. Giustiniani Biskupem Chios, a X. Cafisi Biskupem w Enos.

Na tymże samym konsystorzu Ojciec S. mianował Kardynałami: Tomasza Weld, Biskupa Amyklei (*in part.*) i Koadjutora Biskupa w Kingston w wyższéj Kanadzie, Rafaela Mazio Assessora inkwizycyi rzymskiéj, i X. de Simone dotychczasowego *Maestro di camera.* Wszyscy w tymże samym dniu otrzymali kapelusze z rąk Papieża. Wkrótce Papież ma mianować ośmiu jeszcze Kardynałów *in peto.* Xiądz Albericci został wyniesiony na *Maestro di camera*, a Alberghini na Assessora inkwizycyi rzymskiéj.

Hiszpanija.

Z Madrytu donoszą pod dniem 13tym Marca: W osobach król. hiszpańskiego poselstwa zaszły odmiany: Margr. Casa Irujo mianowany jest Sprawującym interesa na dworze Saskim, P. Vial, Posłem u W. Porty, pierwszy Sekretarz tutejszego poselstwa w Paryżu, P. Cavia, Sprawującym interesa w Sztokolmie, i P. Velano, Szef wydziału w Ministerstwie spraw zewnętrznych, Sprawującym interesa na Dworze Duńskim. P. Sangvirico, zastąpiony przez P. Velano, otrzymał rozkaz udać się do Kadyxu i tego miejsca nie opuszczać. Jako Szefowie wydziału wchodzą do Ministerstwa spraw zewnętrznych: PP. Pennelas de Zamora, za konstytucyi Szef wydziału w Ministerstwie spraw wewnętrznych, Sierra, dotąd Sekretarz legacyi w Lizbonie, i Zea Bermudes. P. Aparici, na którego miejsce wstępuje P. Cavia, powróci tutaj i będzie tymczasowo pobierał płacę. P. Villalba, mianowany Posłem do Konstantynopola, który w téj podróży zjechał był do Włoch, przybędzie tutaj.

Portugalija.

Znany Margr. Chaves umarł w dniu 7. Marca w Lizbonie na apoplexyją i został pochowany ze wszystkiemi honorami należącemi się Jenerałowi Lejtnantowi.

Brazylija.

Podług wiadomości z Rio de Janeiro umieszczonych w gazetach angielskich, a dochodzących do d. 26. Stycznia, Cesarz Jmć po szwanku odniesionym przez przewrócenie się powozu w d. 7. Grudnia zupełnie przyszedł do siebie, i w d. 1. Stycznia z domu Margr. Cantagallo powrócił do zamku Boa vista. N. Cesarzowa Jejmość doznaje pożądanego zdrowia, Królowa Jejmość Portugalska i Jego Wysokość Xiążę Leuchtenbergski zupełnie są zdrowi. W dniu 10. Stycznia odśpiewano *Te Deum* w kościele katedralnym na podziękowanie Bogu za wyzdrowienie Cesarza.

Redaktor: Mikołaj Michulewicz; — Drukiem: Piotra Pillera.